

חֲלוֹת שְׁנֵאָפוּ בָּנִים

כ"ד

(על-פי תלמוד בבלי, מסכת תענית כד, ע"ב)

בְּכָל יוֹם שִׁישִׁי אָפוּ הַשְּׂכָנוֹת שֶׁל רַבֵּי חֲנִינְא בֶן-דּוֹסָא
חֲלוֹת לְכַבוֹד שַׁבָּת. בְּכָל הַפְּתִים שֶׁבַּשְּׂכוֹנָה הָיוּ הַפְּתִים
מוֹסְקִים, וְעָשָׂן נִרְאָה מִסְּלָסֶל מְכָל הָאָרְבוֹת. רִיחַ טוֹב שֶׁל
לֶחֶם טָרֵי גָרַף בְּכָל הָרְחוֹב. גַּם מְאָרוּבַת בֵּיתוֹ שֶׁל רַבֵּי
חֲנִינְא עָלָה עִשָּׂן, אֲךָ הַתַּנּוֹר הָיָה רֶק, לֹא הָיָה כּוֹ מְאוּמָה.
אֲפִילוֹ מְעַט קֶמַח לְאַפִּיִת חֲלָה קִטְנָה לֹא נִמְצְא בַּבַּיִת.

עָנִי הָיָה רַבֵּי חֲנִינְא. פְּעָמִים רַבּוֹת לֹא הָיָה לֶחֶם בְּבֵיתוֹ
בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁבוּעַ, וְאֲפִילוֹ לֹא בַשַּׁבָּת. לֹא רָצוּ רַבֵּי חֲנִינְא
וְאִשְׁתּוֹ לְבַקֵּשׁ עֲזָרָה מִשׁוּם אָדָם וּנְבָטְחוּ בְּעֲזָרַת ה' בְּלִבָּה,
וְלִכֵּן לֹא סָפְרוּ לְאִישׁ עַל עוֹנֵיִם. אֲךָ כִּשְׂרָאֵתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל
רַבֵּי חֲנִינְא אֶת כָּל שְׂכָנוֹתֶיהָ עֶסוּקוֹת וְטָרוּדוֹת בְּכַשׁוֹל
וּבְאַפִּיָה לְכַבוֹד שַׁבָּת וְהִיא אֵינָה מְכִינָה כָּלוּם, הַתְּבִישָׁה
מְאֹד. חֲלִילָה לָהֶן לְדַעַת שְׂאִין אוֹכֵל בְּבֵיתָה!

חֵלוֹת שְׁנֵאֵפוֹ בְּנֵם

מָה עָשִׂיתָה? בְּכָל יוֹם שְׁשִׁי בַּבֶּקֶר הִסִּיקָה אֶת הַתַּנּוֹר בְּעֵצִים לְחִים, הַמְעֲלִים הַרְבֵּה עֶשֶׂן: "תִּרְאִינָה הַשְּׂכָנוֹת אֶת הָעֶשֶׂן הַסְּמִיךְ יוֹצֵא מִן הָאֲרֻבָּה, הִן חָשְׁבוּ: גַּם אֲשֶׁתוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינְאֵ אֹפֶה עִבְשׁוֹ לְשַׁבָּת!" כֵּךְ הִיִּיתָה נוֹהֶגֶת כָּל עֶרֶב שַׁבָּת.

פַּעַם אַחַת אָמְרָה אַחַת הַשְּׂכָנוֹת בְּלִבָּהּ: "לָמָּה יוֹצֵא עֶשֶׂן רַב כְּזֶה מֵאֲרוֹבַת בֵּיתוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינְאֵ? הֲרִי יוֹדֵעַת אֲנִי הַיָּטֵב, שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם דְּבָר לְאֹכּוֹל, וְאִם לֹא קָמַח כְּדֵי לְאִפּוֹת! אֵלֶיךָ לִרְאוֹת מָה הֵם עוֹשִׂים שָׁם. אַחֲר־כֵּךְ אִסְפָּר כָּבֵל הַשְּׂכֹנֶה מָה רָאִיתִי, וַיְהִי לָנוּ עַל מָה לְצַחֲוֹק!" הִלְכָה הַשְּׂכָנָה הַרְעָה וְדַפְקָה עַל דְּלַת הַבַּיִת: "פִּתְחֵי נָא לִי, שְׁכֹנְתִי!"

הַכִּירָה אֲשֶׁתוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינְאֵ אֶת קוֹל הַשְּׂכָנָה וְהַתְּבַיְשָׁה. מָה תַעֲשֶׂה? אִם תִּפְתַּח לְאִישָׁה הַסְּקָרְנִית הַדְּלָת, תִּגְלַח בְּוַדָּאֵי מִיַּד שְׁתַּתְּנוֹר רִיק, וְאִזּוֹ תִלְעַג לָהּ וְאוֹלֵי גַם תִּסְפָּר לְשְׂכָנוֹת הָאֲחֵרוֹת. לֹא עָנְתָה הָאִישָׁה, יָצְאָה מִן הַמְּטָכָה וּנְכַנְסָה לְחֶדֶר.

חלוצת שפאפּו בנים

אך השכנה הרעה לא חבתה כלל שיזמינו אותה להפנים.
כשלא ענו לה, פתחה בעצמה את הדלת ונכנסה.

"בנראה אין איש בבית", חשבה, "אוכל להסתכל באין
מפריע". מהר נגשה לתנור ופתחה אותו. מה ראו עיניה?

התנור היה מלא חלות יפות אפויזות היטב, וריח נעים
נודף מהן, ועל-יד התנור ראתה קערה הגדולה מלאה
בצק לאפית חלות נוספות.

עמדה השכנה נדהמת: חלות יפות כאלה, גדולות
וחומות, וכל-כך הרבה! "בואי-נא שכןתי, בואי-נא
מהר!" קראה, "הביאי מרדה! חלותיך מוכנות ועוד מעט
ותישרפנה!" הבינה אשתו של רבי חנינא שהקדוש-
פרוך-הוא עשה לה גם. מהר חזרה למטבח, והמרדה
בידה, לרדות בו את החלות מן התנור. "הרי להביא את
המרדה נכנסתי לחדר!" אמרה. התבישה השכנה
הסקרנית על שנכנסה בלי רשות, ואפילו פתחה את
התנור של אשת הצדיק. מהרה לבקש סליחה
והסתלקה מן הבית.

חלזת שפאפּוּ בנים